

[Axel Dam.]

knyttede Fabrikker, Værksteder, Laboratorier, Marinestationer m. m. ligge ubeskyttet hen mod Angreb, f. Eks. fra Luften? Og hvis man vil beskytte dem, vil da disse Organers Tilstedeværelse i eller ved København ikke gøre Byen til en befæstet By, saaledes som London blev anset for at være under Verdenskrigen?

I denne Forbindelse vil jeg ogsaa rejse et Spørgsmaal med Hensyn til § 29, der omtaler Minefartøjer. Minespærringer er imidlertid uden Værdi, hvis de ikke forsvares. Skal eventuelle Minespærringer ikke forsvares? Under visse Omstændigheder kan der blive Tale om at forsvare dem fra Land. Har Vagtkorpset de dertil fornødne Midler, eller skal Marinen i saa Tilfælde optræde med Landartilleri?

§ 3 er jo den Paragraf, som imødekommer Retsforbundets Ønske om den tvungne Værnepligts Afskaffelse, men den Maade, hvorpaa Mandskabet til Vagtkorps og Statsmarine tænkes skaffet til Veje, er uøkonomisk og upraktisk. Det er jo i Realiteten den nuværende Form for Udskrivning, som bevares, og hvis dette skal betyde, at det skal være en Bagdør for Genindførelse af den tvungne Værnepligt, maa vi tage Afstand fra det. At Bestemmelsen er noget upraktisk og urimelig, følger jo allerede deraf, at der vel aarlig er en 40 000 unge Mennesker, der skal føres paa Listerne over eventuelle Soldater, medens der kun skal bruges godt et Par Tusinde.

Ogsaa angaaende § 4 vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Retsforbundets Opfattelse er jo den, at Anvendelse af Magtmidler ved Retshaandhævelse baade indadtil og udadtil er en Statsopgave, ikke en privat Opgave. Dog kan jeg ikke for mit Vedkommende se Nødvendigheden af et kategorisk Forbud mod frivillige Korps, saafremt disse giver sig ind under Statens Kontrol og kun stiller sig til Raadighed for den lovlige Regering, naar denne maatte ønske at bruge dem til Værn for vor Neutralitet. Jeg synes ogsaa, det er noget af en Krænkelser mod den personlige Frihed hos disse Mennesker, som der maaske er mange af, der føler en Trang til ud fra Fædrelandskærlighed at lade sig uddanne paa egen Bekostning for eventuelt at lade sig bruge til at værne Fædrelandet.

Jeg skal ikke gaa meget ind paa andre Enkeltheder, men bemærke, at en Del af Lovforslagets Paragraffer er holdt i Udtryk af saa stor Almindelighed, at det er umuligt at se, hvad der i Virkeligheden tilsigtes med dem. Hvis Lovforslaget gøres til Lov i den nuværende Skikkelse, vil Lovens § 8 senere kunne gøres til Genstand for en kraftig Fortolkningskampagne, der kan gøre en Revision af Loven nødvendig i Løbet af kort Tid. Lovforslagets store Almindelighed i Udtrykkene gør ogsaa, at Beregningerne efter vort Synspunkt ser ud til at svæve i Luften.

Til § 5, § 8, § 28 og § 29 skal jeg bemærke, at saavel Vagtkorps som Statsmarine er stykket ud i en uforholdsmæssig Mængde smaa Enheder. Foruden at dette medfører en besværlig og dyr Administration, kræver det uforholdsmæssig store og dyre Rammer. For Statsmarinen opstilles saaledes i Bilag 4 Rammer af faste Befalingsmænd til over 50 Grupper eller Enheder, som efter dette altsaa skulde være i uafbrudt Funktion Døgn efter Døgn og Aar efter Aar saavel i Fred som i Krig.

Statsmarinens Materiel er meget svagt, synes vi. Dets Levealder er ikke fikseret, og Vagtkorpsets Helhedsstyrke synes os meget ringe.

I § 5 nævnes let Artilleri. Da dette Udtryk kan dække over forskellige Skytsarter, Skytskalibre, er en Bedømmelse af Artilleriets kampmæssige Værdi umulig.

Forslaget nævner intet om Garnisonsforhold med dertil hørende Kaserner, Øvelsespladser, Skydebaner m. m. En Bedømmelse af Budgettets Holdbarhed paa dette Omraade er derfor ikke mulig.

Forslaget nævner ikke Heste, derimod taler det om Mandskabets Uddannelse i Cykling og som Motorvognsførere. Dette kunde tyde paa, at Vagtkorpset skal være uden Rytteri, at en Del Fodfolk skal transporteres pr. Cykle, at Artilleriet skal motoriseres. Hertil skal bemærkes, at Cyklens Værdi som Transportmiddel jo er ringe i Terrænet, i Skove, ved Vintertid, og Cykler kan derfor ikke erstatte Heste i Efterretnings- og Ordonnanstjeneste. Endvidere at efter Erfaringerne fra Verdenskrigen og fra senere afholdte Forsøg i Udlandet skål det egentlige Feltartilleri være hestetrukket.